

28 Φεβρουαρίου 2023

Έρπης Ζωστήρας: Τι εμποδίζει την πρόσβαση του πληθυσμού στο εμβόλιο

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Υγεία και ιατρικά θέματα](#)



Γεμάτη εμπόδια είναι η πρόσβαση των πολιτών στον εμβολιασμό έναντι του έρπητα ζωστήρα, καθιστώντας τους ευάλωτους σε ένα σοβαρό λοιμώδες νόσημα



PHOTO: SHUTTERSTOCK

Με μια νέα πρόκληση βρίσκεται η χώρα, καθώς τους τελευταίους μήνες παρατηρούνται σημαντικές ελλείψεις σε ευρείας χρήσης φάρμακα και εμβόλια.

Παρά τη λήψη μέτρων από το Υπουργείο Υγείας για τον περιορισμό του φαινομένου, δυστυχώς σκευάσματα και εμβόλια για σοβαρές παθήσεις εξακολουθούν να παρουσιάζουν έλλειψη, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις δυσχεραίνεται και η πρόσβαση των πολιτών στα σκευάσματα που ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ) έχει ορίσει ως «εναλλακτικά». Χαρακτηριστική περίπτωση αποτελεί το εμβόλιο για τον έρπητα ζωστήρα.

Πιο συγκεκριμένα, το συνταγογραφούμενο εμβόλιο είναι σε έλλειψη από το φθινόπωρο του 2022 και δεν προβλέπεται η διαθεσιμότητα του τουλάχιστον μέχρι τα τέλη Μάρτη, και ενώ συστήνεται ως εναλλακτικό ένα νεότερο, καινοτόμο εμβόλιο, το οποίο έχει ενταχθεί στη Θετική Λίστα των Αποζημιούμενων Φαρμακευτικών Ιδιοσκευασμάτων, δυστυχώς αυτό δεν συνταγογραφείται, καθώς μέχρι προσφάτως εκκρεμούσε η έκδοση της σχετικής σύστασης από την αρμόδια Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών.

Ναι μεν αλλά...

Πρόσφατα αναρτήθηκε μεν το νέο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών 2023 - όπως διαμορφώθηκε από την Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών -, αλλά το νέο εμβόλιο για τον έρπητα ζωστήρα συνιστάται μόνο στην ειδική ομάδα των ανοσοκατεσταλμένων ασθενών και όχι στον γενικό πληθυσμό. Η απόφαση αυτή έρχεται σε αντίθεση με το γεγονός ότι το συγκεκριμένο εμβόλιο είναι πολύ πιο αποτελεσματικό από το παλαιότερο, ενώ το τελευταίο παραμένει σε έλλειψη για περισσότερο από 5 μήνες στη χώρα μας.

Επιπλέον δεν ικανοποιεί τις εκκλήσεις των συλλόγων ασθενών, οι οποίοι ζητούσαν αφενός, την αποκατάσταση της πρόσβασης του γενικού πληθυσμού στον εμβολιασμό για τον έρπητα ζωστήρα λόγω έλλειψης του άλλου εμβολίου και αφετέρου πλήρη πρόσβαση των ανοσοκατεσταλμένων στο εμβόλιο.

Επίσης, δεν λαμβάνει υπόψη α) τη σύσταση της Ελληνικής Εταιρείας Λοιμώξεων για τον εμβολιασμό έναντι στον έρπητα ζωστήρα σύμφωνα με τις οποίες το νέο εμβόλιο συστήνεται ως προτιμητέο στο γενικό πληθυσμό και ως το μόνο ενδεδειγμένο για τους ανοσοκατεσταλμένους ασθενείς, και β) τις εκκλήσεις των ιατρικών εταιρειών που ζητούσαν αποζημίωση του εμβολίου και για το γενικό πληθυσμό, λόγω της υψηλότερης αποτελεσματικότητας του αλλά και για να αποκατασταθεί η έλλειψη, και για τον πολύ ευαίσθητο πληθυσμό των ανοσοκατεσταλμένων.

Έκπληξη προκαλεί το γεγονός ότι, ακόμα και η εν λόγω σύσταση για τον εμβολιασμό των ανοσοκατεσταλμένων δεν καλύπτει τις ανάγκες των εν λόγω ασθενών λόγω των περιορισμών που αναφέρονται. Οι περιορισμοί αφορούν στο γεγονός ότι η συγκεκριμένη περιοριστική σύσταση καλύπτει πολύ λίγους ασθενείς που πρέπει πρώτα να έχουν 2 ή παραπάνω περιστατικά και να έχουν βιώσει τις συνέπειες τις νόσου.

Η εν λόγω σύσταση έρχεται και σε αντιδιαστολή με την πεμπτουσία της πρόληψης, καθώς για να έχουν πρόσβαση στο εμβόλιο οι ανοσοκατεσταλμένοι ασθενείς

ηλικίας 18-59 ετών, θα πρέπει να έχουν προηγηθεί 2 ή περισσότερα περιστατικά νόσησης από έρπητα ζωστήρα. Δηλαδή για να προστατευθούν οι εν λόγω ασθενείς θα πρέπει να έχουν πρώτα βιώσει τουλάχιστον εις διπλούν τις επώδυνες συνέπειες του έρπητα ζωστήρα.

Καθώς οι ανοσοκατεσταλμένοι ασθενείς διατρέχουν έως και 9 φορές υψηλότερο κίνδυνο για εμφάνιση έρπητα ζωστήρα, είναι ξεκάθαρο πως η εν λόγω σύσταση δε συμβάλει πρακτικά στην πρόληψή του σε αυτή την κατηγορία ανοσοκατεσταλμένων ασθενών (ηλικίας 18-59).

Τέλος, εντύπωση προκαλεί ότι για τον έρπητα ζωστήρα δίνεται προβάδισμα στο εμβόλιο από ζώντα εξασθενημένο ιό, ενώ το νεότερο ανασυνδυασμένο εμβόλιο αποζημιώνεται μόνο σε ανοσοκατασταλμένους ασθενείς.

Το επώδυνο νόσημα

Σύμφωνα με επιδημιολογικά στοιχεία, πάνω από το 90% των ενηλίκων 50 ετών και άνω είναι φορείς του ιού που προκαλεί τον έρπητα ζωστήρα - πρόκειται για τον ίδιο ιό που προκαλεί την ανεμοβλογιά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, σε 1 στους 3 ενήλικες, ο ιός να επανενεργοποιείται, είτε λόγω φυσικής εξασθένησης των αμυντικών μηχανισμών του ανοσοποιητικού συστήματος με την πάροδο της ηλικίας, είτε λόγω ανοσοκαταστολής, ως απόρροια κάποιας ασθένειας ή θεραπείας.

Υψηλότερο κίνδυνο νόσησης διατρέχουν τα άτομα με χρόνια συνοδά νοσήματα, όπως ο σακχαρώδης διαβήτης, η χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, το άσθμα, η χρόνια νεφρική νόσος, η κατάθλιψη και η φλεγμονώδης νόσος του εντέρου.

Ο έρπης ζωστήρας εκδηλώνεται στο άνω μέρος του σώματος, το θώρακα, το λαιμό ή γύρω από το μάτι, με ένα χαρακτηριστικό εξάνθημα που μετατρέπεται σε επώδυνες, γεμάτες υγρό φυσαλίδες οι οποίες σπάνε, σχηματίζουν κρούστα και επουλώνονται μέσα σε λίγες εβδομάδες. Το εξάνθημα συνοδεύεται από διαπεραστικό πόνο, που πολλές φορές είναι αφόρητος.

Για την αντιμετώπιση του δερματικού εξανθήματος και την ανακούφιση του πόνου συνήθως συνταγογραφούνται θεραπευτικά σχήματα που περιλαμβάνουν αναλγητικά και αντιβιοτικά. Ωστόσο, το 30% των ασθενών εμφανίζει μεθερπητική νευραλγία. Πρόκειται για τον μακροχρόνιο νευροπαθητικό πόνο (διαρκεί από μερικούς μήνες έως και χρόνια), ο οποίος επηρεάζει καταλυτικά την καθημερινότητά τους.

Πρόληψη και Προστασία μέσω Εμβολιασμού

Από το 2014, ο έρπης ζωστήρας μπορεί να προληφθεί και στη χώρα μας δια του έγκαιρου εμβολιασμού. Σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Ενηλίκων, συστήνεται ο εμβολιασμός όλων των ατόμων ηλικίας 60-75 ετών, ανεξάρτητα από προηγούμενο ιστορικό νόσησης.

Το 2018, κυκλοφόρησε στην Ευρώπη το νεότερης γενιάς εμβόλιο το οποίο, όπως προαναφέρθηκε, ενώ στη χώρα μας έχει ενταχθεί στη Θετική Λίστα από το Νοέμβριο του 2022, δεν συνταγογραφείται, καθώς εκκρεμεί η σύσταση της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών για την ένταξη του στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Ενηλίκων. Δυστυχώς, τη δεδομένη χρονική στιγμή, η καθυστέρηση αυτή προκαλεί διττό πρόβλημα, όπως έχουν αναγνωρίσει και οι Ιατρικοί Σύλλογοι «Ιπποκράτης» και «Ελληνική Ακαδημία Γενικής/Οικογενειακής Ιατρικής και ΠΦΥ»: αφενός δεν επιτρέπει την κάλυψη του κενού που έχει δημιουργηθεί στην ελληνική αγορά και αφετέρου στερεί την πρόσβαση των πολιτών σε ένα καινοτόμο εμβόλιο που απευθύνεται σε ενήλικες από 50 ετών και άνω, αλλά και σε όσους βρίσκονται σε ανοσοκαταστολή, για τους οποίους δεν υπήρχε, μέχρι πρότινος, δυνατότητα προστασίας έναντι του έρπητα ζωστήρα.

Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό το νέο εμβόλιο έναντι του έρπητα ζωστήρα να είναι διαθέσιμο σε όλους όσοι μπορούν να επωφεληθούν από αυτό -με τη σύμφωνη γνώμη του θεράποντος ιατρού τους- καθώς διανύουμε ένα δύσκολο χειμώνα λόγω κορωνοϊού, εποχικής γρίπης και άλλων ιώσεων.

Πηγή: ygeiamou.gr